



**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-39/19-M

Název	Mateřská škola Němčice nad Hanou, okres Prostějov, příspěvková organizace
Sídlo	Trávnícká 201, 798 27 Němčice nad Hanou
E-mail	skolkan@volny.cz
IČ	75021684
Identifikátor	600119343
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Andrea Kopová
Zřizovatel	město Němčice nad Hanou
Místo inspekční činnosti	Trávnícká 201, 798 27 Němčice nad Hanou
Termín inspekční činnosti	15. a 17. - 18. 1. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Ve čtyřech třídách mateřské školy (dále také MŠ, škola, subjekt) bylo ke dni inspekce vzděláváno celkem 84 dětí (kapacita školy je 100 dětí), z nich bylo 21 dětí v posledním roce před nástupem k povinné školní docházce (včetně tří dětí s odkladem povinné školní docházky). MŠ přijímá i děti mladší tří let, kterých bylo ke dni inspekce sedm. Ve škole byly vzdělávány tři děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Do tříd jsou děti rozděleny podle věku, aktuálně se na odpolední proud vzdělávání třída nejstarších dětí dělila ve třech skupinách do ostatních tříd.

Provoz MŠ probíhá od 6.00 do 16.30 hodin. Úplata za předškolní vzdělávání je stanovena na 300 Kč. Po celou dobu pobytu dětí v MŠ je zabezpečen pitný režim. Stravování dětí zajišťuje mateřská škola ve vlastní školní jídelně.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Uplynulé období bylo v MŠ spojeno s personálními změnami. Kromě ředitelky školy, která převzala její vedení na začátku května 2017, působí v MŠ dalších šest učitelek (všechny s požadovanou kvalifikací), z toho dvě s kratší dobou učitelské praxe v předškolním vzdělávání. Podporu dětem se speciálními vzdělávacími potřebami zajišťovaly tři asistentky pedagoga a ve třídě nejmladších dětí chůva. Ředitelka školy za dobu svého působení ve vedení MŠ průběžně koriguje a inovuje vzdělávací záměry školy, pozitivně ovlivňuje podmínky a kvalitu vzdělávání, promyšleně realizuje personální postupy. Ve stěžejních dokumentech klade důraz na jasná pravidla a mechanismy fungování celého subjektu, srozumitelně v nich vymezuje povinnosti a pravomoci všech zaměstnanců. Důraz klade na bezpečnost, čistotu a estetičnost prostředí ve všech prostorách. Jasně nastavená pravidla se odráží v plynulém zajištění chodu školy, přehledných, sjednocených a smysluplných postupech při plánování a hodnocení pedagogického procesu i příznivé sociální atmosféře ve všech třídách mateřské školy.

Dlouhodobé zkušenosti s předškolním vzděláváním pomáhají ředitelce školy stanovovat reálné záměry k rozvoji školy, jež rozpracovala v koncepci na období 2017 až 2020 a promítla je rovněž do zásadního dokumentu školy, kterým je Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP PV) s motivačním názvem „Moje země a já v ní.“ Soustředila se zejména na zkvalitňování podmínek pro výchovu a vzdělávání s důrazem na přizpůsobení pedagogického procesu individuálním vzdělávacím potřebám jednotlivých dětí, podporu dětí nadaných, dětí se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dětí před nástupem k povinné školní docházce a jejím odkladem. Výraznou pozornost věnuje péči o děti s narušenou komunikační schopností spojenou s intenzivní spoluprací s odborníky a pravidelnou logopedickou prevencí, rozvíjení předčtenářské, předmatematické gramotnosti, polytechnické a environmentální výchovy, vedení dětí k pozitivnímu vztahu ke světu, k přírodě, regionu i vlasti nebo využívání moderních metod a forem při vzdělávání. Náležitou pozornost věnovala také zkvalitňování podmínek personálních, materiálních, ekonomických, organizačních i řídicích, spolupráci školy s rodiči a dalšími důležitými partnery školy při vzdělávání. Koncepční záměry konkretizuje v podrobných ročních plánech. Jejich naplňování vyhodnocuje prostřednictvím interních evaluačních materiálů ve spolupráci s pedagogickým sborem na třídní i celoškolní úrovni, celková práce školy je shrnuta v rámci výroční zprávy.

Nastavená organizační struktura řízení zohledňuje specifika školy. Uplatňované vzájemné komunikační a kontrolní mechanismy včetně pravidelných jednání pedagogické rady a vzájemné hospitační činnosti vedou k týmové spolupráci, otevřené diskusi pedagogů

o vzdělávacích postupech, funkčnímu přenosu informací, zdařilé spolupráci s obcí, institucemi v regionu, zákonnými zástupci dětí i prezentaci školy na veřejnosti. Zákonní zástupci dětí jsou kromě běžných způsobů komunikace při předávání dětí, v rámci třídních schůzek nebo individuálních konzultací zapojováni do akcí školy. Cílené dotazníkové šetření ke zjišťování názorů a postojů zákonných zástupců dětí ve sledovaném období MŠ nerealizovala. Intenzivní je spolupráce s místní základní školou, což usnadňuje dětem adaptaci na školní prostředí. K obohacování vzdělávacího procesu přispívají četné akce kulturního, společenského, poznávacího, preventivního, bezpečnostního, sportovního nebo přírodovědného charakteru.

Adekvátně podporován je profesní rozvoj pedagogických pracovníků. Jejich další vzdělávání vychází z potřeb a specifík školy pojmenovaných v koncepčních a evaluačních materiálech školy, aktuálních témat předškolního vzdělávání (logopedická prevence, vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných apod.), samostudia jednotlivých pedagogů i nabídky vzdělávacích seminářů. Učitelky s kratší dobou praxe v předškolním vzdělávání jsou vedeny zkušenými kolegyňami prostřednictvím adaptačních programů pro začínajícího učitele. Odpovídající pozornost je věnována metodickému vedení asistentů pedagoga a jejich spolupráci s pedagogem.

Pro zajištění výchovy a vzdělávání dětí zajišťuje škola vhodné materiální i prostorové podmínky, ve spolupráci se zřizovatelem jsou vnitřní i venkovní prostory školy průběžně modernizovány, doplňovány jsou hračky i didaktický materiál ve spojitosti se vzdělávacími záměry školy. K realizaci pestrých pohybových a relaxačních aktivit dětí přispívá školní zahrada s přírodními prvky podporující environmentální vzdělávání v průběhu ročních období.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Plánování a realizace pedagogického procesu vycházejí ze ŠVP PV, jehož součástí je také detailně propracovaný plán logopedické prevence a environmentálního vzdělávání. Na něj navazovaly učitelky konkretizací vzdělávací nabídky v rámci třídního plánování se stanovováním konkrétních cílů i způsobem jejich naplňování.

Ve sledovaném průběhu vzdělávání využívaly učitelky didaktický styl založený na aktivní účasti dětí v návaznosti na pestrou vzdělávací nabídku v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích s uplatňováním vstřícné a empatické komunikace s dětmi. Při spontánních činnostech se děti zapojovaly do připravených pracovních i výtvarných aktivit, didaktických her rozvíjejících jejich tvořivost a podporujících myšlení nebo se v malých skupinách věnovaly hře podle svého zájmu. Učitelky vytvářely vhodným způsobem příležitosti pro komunikaci mezi dětmi metodou řízeného rozhovoru formou komunikačního kruhu, při nichž děti přiměřeně reagovaly na otázky pedagogů a spontánně vyjadřovaly své názory, nápady a myšlenky. Uplatňováno bylo prožitkové učení hrou založené na přímých zážitcích s využitím přirozených situací v souladu s dosavadní zkušeností i aktuálními zájmy dětí. Při řízených didakticky zacílených činnostech byly využívány frontální, skupinové, individuální formy práce, u nejstarších dětí s výrazným zastoupením kooperativních aktivit. Méně byly zařazovány záměrné činnosti vycházející z diferencované vzdělávací nabídky s nabídkou různě obtížných úkolů v návaznosti na realizovanou pedagogickou diagnostiku. Vzdělávacím procesem prolínaly aktivity rozvíjející oblasti funkčních gramotností - předčtenářské, předmatematické, částečně i informační. Posilovány byly polytechnické dovednosti dětí, v průběhu školního roku mají děti také příležitosti k experimentování, řešení problémů a různých situací. Přírodovědná gramotnost je rozvíjena přirozeně v rámci

vzdělávací nabídky v průběhu ročních období zejména prožitkovým učením a rozšiřujícími aktivitami na školní zahradě.

Volená motivace byla nápaditá, podporovala aktivitu a zájem dětí o nabízené činnosti, využívala jejich vlastní zkušenosti. K aktivnímu sebepojetí, sebevědomí a sebereflexi vzhledem k vlastním dovednostem, schopnostem a postojům byly děti vedeny prostřednictvím sebehodnocení a vzájemného vrstevnického hodnocení na rozdílné úrovni, ve slovní formě se dařila zejména ve třídách se staršími dětmi. Rovněž závěrečná zpětná vazba učitelek k činnostem dětí nebyla vždy zcela důsledná, konkrétní a adresná. S menší efektivitou byla využívána pravidla chování dětí ve třídě.

Adekvátně je podporováno seznamování dětí se zdravým životním stylem prostřednictvím pravidelného zařazování řízených zdravotně preventivních pohybových aktivit, cvičení s využitím nářadí a náčiní, pohybových a hudebně pohybových nebo relaxačních her, pobytu venku, využíváním pitného režimu i zajištěním pravidelné nabídky ovoce a zeleniny. Na přípravě dopoledních ovocných svačinek před odchodem ven se děti samy aktivně podílejí. Pohybové dovednosti rozvíjí starší děti rovněž při plaveckém výcviku a aktivním využíváním místní sokolovny. Přiměřenou samostatnost prokazovaly děti při hygieně, stravování, oblékání a úklidu po hrách, zvládaly přesuny v prostorách mateřské školy i při pobytu venku. Odpolední klidové činnosti učitelky organizovaly s ohledem na individuální potřebu aktivity, odpočinku nebo spánku každého dítěte s účelnou nabídkou klidových činností.

S dětmi před nástupem k povinné školní docházce (včetně dětí s odkladem povinné školní docházky) jsou realizovány aktivity v rámci programu stimulačního programu Maxík, při němž děti plní drobné pravidelné úkoly zaměřené na zvládání nároků základní školy (zdokonalování grafomotorických dovedností, jemné motoriky, stimulace smyslového vnímání, pozornosti, procvičování prostorové a pravolevé orientace). Škola využívá také metodický projekt Mensa NTC, což je systém učení, který kombinuje různé techniky jako motorická cvičení, učení symbolů, procvičování pozornosti a analytického myšlení a vede ke zvýšení efektivity využívání intelektových schopností u dětí v předškolním věku. Všestranný osobnostní rozvoj dětí je podporován nadstandardními vzdělávacími aktivitami v odpoledním režimu. Učitelky MŠ se podílejí na realizaci zájmových kroužků (Malý zpěváček, Malý objevitel), kroužek Mateřinka v pohybu a Angličtina pro nejmenší je veden externími lektory.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Z předložené dokumentace a přímého pozorování celého vzdělávacího procesu vyplynulo, že nastavená úroveň vzdělávání odpovídá osobnostním i věkovým předpokladům dětí předškolního věku. Ty byly ve většině aktivní a samostatné, měly potřebu učit se, spolupracovat, objevovat, projevovaly zájem o nové poznávání a přiměřeně věku prezentovaly již osvojené dovednosti. Jejich přirozené reakce odrážely účinnou podporu a dobrou úroveň pedagogického procesu směrem k osobnostnímu rozvoji dětí, jejich funkčních gramotností dle zásady přirozenosti s dominancí hry. Děti mladší tří let byly ve škole zdařile adaptovány, program ve třídě byl přizpůsoben jejich potřebám. Nejstarší děti si samostatně organizovaly hry, byly schopné si společně hrát, hry rozvíjet, plnily i složitější úkoly s vyvinutím vlastní iniciativy a úsilí. Všechny děti prokazovaly odpovídající znalost velkého množství říkadel, básní a písní, využívaly nabídku dětské literatury ve třídách. Samostatnost byla vhodně podporována rozvojem sebeobsluhy, příležitostmi v rozhodování při výběru činností, v části tříd využíváním center aktivit, což

umožňovalo dětem nenásilnou formou uplatňovat odpovědnost za svou volbu a dokončení započatých činností.

Výrazným pozitivem bylo systematické plánování a zařazování preventivně logopedických aktivit do průběhu vzdělávacího procesu s účinnou motivací a tematickým propojením s realizovanými integrovanými bloky z ŠVP PV. Účinnost péče o rozvoj komunikačních schopností dětí je podpořena intenzivní spoluprací se školní logopedkou, která pravidelně dochází do MŠ, a zapojením zákonných zástupců do konzultací společně s dítětem. V případě potřeby je zákonným zástupců dětí doporučována také spolupráce s klinickým logopedem. Při vzdělávání dětí s odkladem povinné školní docházky a dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje MŠ se školskými poradenskými zařízeními, konzultuje další možnosti vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními a poskytuje poradenskou pomoc i kontakty na další odborníky. V této oblasti se kladně odrazilo vzdělání ředitelky školy ve speciální pedagogice i vstřícnost celého pedagogického kolektivu k přirozenému začleňování dětí s potřebou podpůrných opatření.

Mateřská škola zjišťuje úroveň znalostí a dovedností dětí, má vytvořený vlastní evaluační systém, kterým hodnotí naplňování ŠVP PV vzhledem k tematickým celkům, integrovaným blokům a klíčovým kompetencím. Učitelky pravidelně vyhodnocují aktuální téma a vypracovávají podrobné pololetní hodnocení vzdělávací práce v každé třídě. Hodnocení reflektuje vzdělávání na úrovni znalostních, dovednostních a osobnostních cílů, v menší míře vedlo k systematickému vyhodnocování využitých metod, forem, pedagogických přístupů s cílem pravidelné sebereflexe učitelek.

Vývoj jednotlivých dětí učitelky cíleně sledují, zaznamenávají jejich pokroky a využívají k pedagogické diagnostice rovněž dětskou kresbu. Realizovaná pedagogická diagnostika společně s vedenými situačními záznamy a portfolii umožňovaly sledování a stanovování záměrů pro rozvoj každého dítěte. Zjištěné výsledky však zatím postrádaly konkrétní závěry promítající se do plánování vzdělávacího procesu a přípravy individuálně zacílené vzdělávací nabídky v součinnosti s následným vyhodnocením úspěšnosti uplatněných didaktických prostředků a průběžných posunů dítěte v konkrétních oblastech.

Závěry

Vývoj školy

- na začátku května 2017 převzala vedení mateřské školy nová ředitelka školy,
- v součinnosti se zřizovatelem jsou průběžně zkvalitňovány materiální podmínky pro předškolní vzdělávání ve vnitřních i vnějších prostorech školy.

Silné stránky

- srozumitelně formulované koncepční záměry promítající se do kvalitně zpracovaného školního vzdělávacího programu s důrazem na otevřenost k aktuálním trendům v předškolním vzdělávání, kterou pedagogičtí pracovníci sdílejí a realizují,
- vstřícnost k přijímání dětí mladších tří let a vytvoření adekvátních podmínek k jejich bezpečné adaptaci na vzdělávací prostředí s trpělivým a empatickým přístupem učitelek,

- přirozené začleňování dětí s potřebou podpůrných opatření při vzdělávání podpořené kvalitním metodickým vedením asistentů pedagoga a odpovídající spoluprací s pedagogy při plánování, průběhu i vyhodnocování pedagogického procesu,
- systematické zařazování preventivně logopedických aktivit a cílená péče o děti s narušenou komunikační schopností,
- podpora zdravého životního stylu prostřednictvím rozmanitých pohybových aktivit se systematickým začleňováním zdravotně preventivních cvičení a zapojením dětí do pravidelné přípravy pestrých ovocných svačinek,
- promyšlená, plynulá vzdělávací nabídka realizovaná v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích s užíváním metod prožitkového, činnostního, kooperativního učení a učení hrou s účelnou podporou funkčních gramotností a preferováním skupinových činností,
- obohacování vzdělávání rozmanitými aktivitami přispívajícími k celkovému tělesnému, psychickému a sociálnímu rozvoji dětí provázená kvalitní spoluprací se všemi partnery při vzdělávání s posilováním sounáležitosti dětí s místem a regionem, v němž žijí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- menší míra zaměření pravidelného vyhodnocování realizovaných témat na sebereflexi učitelů vzhledem k užívaným metodám a formám předškolního vzdělávání,
- méně efektivní systém pedagogické diagnostiky vzhledem k plánování a přípravě individualizované a diferencované vzdělávací nabídky a stanovování konkrétních didaktických opatření při vzdělávání každého dítěte.

Příklady inspirativní praxe

- nápaditě a vhodně motivovaná realizace preventivně logopedických aktivit přirozeně začleněných do každodenního průběhu vzdělávání ve vazbě na kvalitně zpracovanou přílohu školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání i třídní plánování a součinnost s odborníky v oblasti logopedie s pravidelně realizovanou Logopedickou poradnou pro děti i jejich zákonné zástupce v prostorách mateřské školy.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- důsledněji vést děti ke vzájemnému hodnocení a sebehodnocení ve vazbě k jejich dalšímu osobnostnímu rozvoji a motivaci k učení, např. formou slovního nebo pohybového vyjádření, symbolů či obrázků s podporou vhodně kladených otázek,
- pedagogickou diagnostiku a záznamy o vzdělávacích výsledcích dětí cíleně využívat ke stanovování dílčích kroků při plánování pedagogického procesu a následně k individualizovanému vzdělávání a diferencované vzdělávací nabídce,
- rozvíjet profesní kompetence vyučujících i prostřednictvím vyhodnocování účinnosti využitých metod, forem a pedagogických přístupů při evaluaci realizovaných tematických celků.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 3. 1. 2019
2. Výkaz S1-01 o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2018
3. Jmenování na pracovní místo ředitelky právnické osoby Mateřská škola Němčice nad Hanou, okres Prostějov, příspěvková organizace, čj.: MÚNNH/1742/2017, s účinností od 1. 5. 2017
4. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Moje země a já v ní“, čj. MŠNH-6/2017, s platností od 1. 9. 2017 na období 2017-2020
5. Koncepce rozvoje MŠ na období 2017-2020
6. Plán logopedické prevence, s účinností od 1. 9. 2017 (součást ŠVP PV)
7. Školní plán a metodický zásobník EVVO, s účinností od 1. 9. 2017 (součást ŠVP PV)
8. Hlavní úkoly a plán práce 2018/2019
9. Třídní vzdělávací programy, školní rok 2018/2019
10. Třídní knihy, školní rok 2018/2019
11. Školní řád mateřské školy čj. 3/2017, s účinností od 1. 9. 2017
12. Organizační řád mateřské školy, čj. 81/2018, s účinností od 1. 11. 2018
13. Minimální preventivní program, s účinností od 1. 9. 2018
14. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní rok 2018/2019
15. Adaptační program pro začínajícího učitele, bez data platnosti
16. Záznamy z hospitační a kontrolní činnosti, školní rok 2018/2019
17. Přehled sdílených hospitací mezi pedagogy, školní rok 2018/2019
18. Evaluační materiály ředitelky školy a třídní evaluace, školní rok 2018/2019
19. Výroční zpráva, školní rok 2017/2018
20. Plán jednání pedagogických a provozních porad, školní rok 2018/2019
21. Záznamy z jednání z pedagogických rad, školní rok 2018/2019
22. Školní matrika (žádosti o přijetí, rozhodnutí o přijetí, oznámení o rozhodnutí o přijetí, evidenční listy dětí s požadovanými údaji), školní rok 2018/2019
23. Přehledy docházky dětí, školní rok 2018/2019 ke dni inspekce
24. Pedagogická diagnostika, Portfolia dětí, složky Maxík, vedené dle docházky dětí
25. Dokumentace dětí s potřebou podpůrných opatření, školní rok 2018/2019
26. Záписy z třídních schůzek s rodiči, školní rok 2018/2019

27. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy, vedená k termínu inspekční činnosti
28. Doklady související se zajištěním bezpečnosti dětí, školní rok 2018/2019
29. Doklady vztahující se k finančním podmínkám školy, rok 2017
30. Doklady související se zabezpečením školního stravování, školní rok 2018/2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Zonna Bařínková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Zonna Bařínková v. r.

Mgr. Ester Šturmová, školní inspektorka

Mgr. Ester Šturmová v. r.

Bc. Jana Mazáková, kontrolní pracovnice

Bc. Jana Mazáková v. r.

V Olomouci 31. 1. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Andrea Kopová, ředitelka školy

Mgr. Andrea Kopová v. r.

V Němčicích nad Hanou 7. 2. 2019